

LIETUVA AUŠTANT 2021-IESIEMS

Įsiklausymų vykusių 2021 m. sausio 6 d. ataskaita

Vedėjos: Jolita Buzaitytė-Kašalynienė, jolita.kasalyniene@gmail.com, Agnė Mažvilaitė, agne.mazvilaite@gmail.com, Vilma Ferrari, vilma@imotec.lt

Nuotoliniu būdu, 15 dalyvių

RENGINIO EIGA

17.45 - 18.00 Prisijungimas ir pasisveikinimas

18.00 - 19.00 Dalijimasis išgyvenimais ir patirtimis bendroje grupėje

19.00 - 19.30 Bendroje grupėje paliestų temų išgryninimas. Diskusijos mažose grupėse

19.30 - 20.30 Temų analizė ir hipotezių formulavimas bendroje grupėje

TEMŲ ANALIZĖ:

1 tema: Nukūninimas (Disembodiment)

Beveik visos pramogos tapo televizinėmis ir kompiuterinėmis, pasaulį patirti galime tik per plokščius ekrano vaizdus, virtualus bendravimas leidžia matyti tik pašnekovo galvą ir pečius, dingsta kūnas, nes žmonija atsako į pandemiją per izoliaciją ir atsiribojimą dėl baimės užsikrėsti ir mirti, ir tai atėmė esminę žmogiškųjų ryšių dalį – galėjimą liesti, užuosti kitą žmogų, suprasti apie savo santykius iš laikysenos, pozos ar kūno kalbos; arba ne tik matyti spektaklį, bet ir pajusti teatro kvapą, girdėti žiūrovų reakcijas ir aplodismentus. Bijodami susirgti ir mirti, norėdami apsaugoti savo kūnus nuo fizinės mirties, atsisakome esminės žmogiškumo dalies – gyvo, tikro, kūniško santykio, o tai veda mus į socialinę mirtį.

2 tema: Emocijų talpyklos griūtis

Labai daug negatyvių, sunkių jausmų: nerimas, baimė, kaltė, pavydas (baimė mirti, baimė netekti artimųjų, baimė netekti pragyvenimo šaltinių); kaltė, kad nespėjame su atsaku, kad per lėtai reaguojame, kaltė, kad pažeidžiame karantino ribojimus; pavydas, kad kiti turi darbą, kad kiti gyvena su partneriais ir vaikais, o aš jos neturiu arba negaliu su jais susitikti ir visus šiuos jausmus labai sunku suvaldyti, nes emocijų talpykla (*ang. containment*) yra pažeista. Verkiantis kūdikis nusiramina motinos glėbyje liesdamas jos odą, jausdamas jos kvapą. Gal todėl 2020 m. rudens rinkimuose laimėjo ir koaliciją suformavo moterų vedamos partijos, moterys šiuo metu užima reikšmingas pozicijas Lietuvos valstybėje, jau antrą kartą moterims patikime valdymą krizinėje situacijoje.

3 ir 4 temos: Poliarizacija, išstūmimas, supriešinimas ir Kontroliuoti nesukontroliuojama

Visuomenė poliarizavosi, žmonės užsidarė į socialinius burbulus tarsi į paralelinius pasaulius: vakserių arba antivakserių, besilaikančių socialinės izoliacijos arba spjaunančių į ją, tikinčių mokslininkų tyrimais arba sąmokslų teorijomis. Nors susiskaldymo visuomenėje visada yra, bet šiuo metu jis sustiprėjęs, nes tarsi yra du kraštutiniai, nėra tarpinių, neliko 50 pilkų atspalvių yra tik balta ir juoda, rinktis gali tik iš dviejų kraštutinių.

Visuomenė susipriešinusi, ieško kaltų, iš pradžių puolė migruojančius, keliaujančius arba besimokančius ir dirbančius svetur, dabar ieškome kas laikosi, o kas nesilaiko taisyklių. Uždarytos sienos: valstybių, namų ūkių, o gyvoms sistemoms uždarytos sienos gresia mirtimi, sistemos gyvybei palaikyti būtini nuolatiniai mainai su aplinka. Stengiamės kontroliuoti nesukontroliuojama. Kariaujame tarsi su nematomu priešu, kuris gali būti bet kur ir visur, baimė susirgti, baimė užkrėsti kitus, nerimas dėl ateities, kurios negalime planuoti, negalime kontroliuoti savo planų, dėl globalaus Force Majoro, kurio pabaigos nesimato. Todėl kontroliuojame vieni kitus: valstybė kontroliuoja mus, mes kontroliuojame vienas kitą.

5 tema: Kare

Gamta yra mirtinoje kovoje su civilizacija. Technologijos sudievinčios, perdėtas pozityvizmas dėl technologijų išmaniosios ateities, visuotinė digitalizacija yra mūsų neišvengiama ateitis, nekvestionuojamas gėris. Tuo tarpu gamta, užleidusi ant žmonijos virusą, ilsisi. Sumažėjo žmonių judėjimas ir vartojimas, sulėtėjo gamyba, mažiau teršiamo gamtą ir ekologinę sistemą.

Fronto linija ir užnugaris. Fronte žmonės kenčia (lieka namuose, savi-izolijuojasi, dirba ar savanoriauja ligoninėse), o užnugaris švenčia gyvenimą (susitikinėja, nekreipia dėmesio į ribojimus). Jei lieki namuose esi socialiai atsakingas, o jei nesilaikai ribojimų esi savanaudis. Naudingi ir nenaudingi visuomenei vaidmenys. Vieni iš pandemijos (karo) daug uždirba, o kiti praranda pajamų šaltinius. Susiskaidžiusios visuomenės dalys puola vienos kitas, ginasi, kontroliuoja, už(si)daroma (atsiskiria namų ūkiai, socialinės grupės savo rate, uždaromos valstybių sienos), o gyvoms sistemoms uždarytos sienos gresia mirtimi.

Nuotolinis mokymas ir darbas netikras, tai laikina, kada gi grįšime prie tikro mokymosi, darbo, kultūros ir pramogų. Nuobodulys, nuovargis nuo zoomo, nes vis tas pats ir tas pats. Laukimas, kada gi vėl galėsime grįžti prie ankstesnių savo įpročių. Begalinis neapibrėžtumas, nesibaigiantis laikinumas. Na kada gi tas karas jau baigsis?

Fronto linijoje visos tos profesijos, kurios turi tiesioginį prisilietimą prie kūno, susiję su žmogaus gimimu ir mirtimi, jie suvaryti į getus, uždaryti ir turi juose tvarkytis su pažeidžiamais kūnais. Kad likusi visuomenės dalis galėtų džiaugtis gyvenimu.

Viltys siejamos su robotizacija, digitalizacija, o čia va šudrų sistema susitvarkys su kūnais, kurie netobuli ir kelia daug rūpesčių. Sterilizuota žiniasklaida nerodo mirčių, vaizdų ir mirstančiųjų palatų, matome tik kelis valdžios žmones paskirtus krizės valdymui.

Nuobodulys signalizuoja apie išstumtus stiprius jausmus: tiek baimę, tiek džiaugsmą. Viena vertus girdime apie mirtis, bet negalime atsisveikinti, neturime laiko gedėti ir išgedėti, kita vertus lygiai taip pat stipriai nenorime girdėti, kad nuotolinės pramogos gali būti įdomios ir suteikti džiaugsmo. Negalima kalbėti apie pozityvius dalykus, kad galimybės atsivėrė per Kovidą, nes tave apkaltins, kad tu pasinaudojai karo metu ir padarei puotą.

HIPOTEZĖ:

Pirma hipotezės dalis, kas vyksta sociume

Vyksta karas tarp gamtos ir civilizacijos, kuris sukėlė kovą, susipriešinimą visuomenėje. Žmonės stengiasi įveikti gamtą (virusą). Priemonės, kurias žmonės naudoja, yra fizinių kontaktų apribojimas, o kaip pasekmė nutinka socialinių kontaktų nutraukimas: tarp šalių, tarp namų ūkių, tarp kolegų ir mokytojų ir mokinių. Visuomenė poliarizavosi į dvi dideles grupes tęsti socialinį gyvenimą (nepaklusti nurodymams ir taisyklėms) arba laikytis apribojimų, ir kontrolė iš esmės yra šios kovos tarp dviejų polių išraiška. Technologijos yra sudievinotos, nes jose matomas išsigelbėjimas nuo mirties, bet jos nukūnina mūsų bendravimą, zoominiuose susitikimuose nedalyvauja visas kūnas su visomis jauslėmis: tik rega ir protas.

Psichologinės priežastys, giluminė dinamika

Po visu tuo slypi didžiulis nerimas ir baimė numirti. Jie išstumiami, paslepiami po apatija, nuoboduliu, laikinumo jausmu ir laukimu, kada visa tai baigsis, nes dėl bendravimo nukūninimo sugriuvo emocijų talpyklos, nėra kam ar kaip konteininti. Virusas nusitaikė į žmogiškąją prigimtį (socialinis padaras).

Socialinės psichologinės pasekmės

Todėl visus sergančius ir su jais dirbančius sukišome į getus, kad jie susitvarkytų su silpnais ir sergančiais kūnais. Sterilizuojame žinutes iš ligoninių, kad apsaugotume ar sumažintume nerimo ir baimės visuomenėje dydį. Poliarizacija visuomenėje tokia kraštutinė, todėl kad abiem atvejais yra mirtis, o žmonės priversti rinktis tarp fizinės ir socialinės mirties. Moterys išrenkamos į svarbiausias valstybės valdymo postus, kad išvestų šalį iš krizės.

Vilnius, 2021-02-13

Jolita Buzaityte-Kasalyniene, Agne Mazvilaite, Vilma Ferrari